

AALBORGHUS GYMNASIUM

FORMALIA

TIL SKRIFTLIGE OPGAVER & AKADEMISK SKRIVNING

Indhold

Formål	2
Layout.....	2
Hvordan laver man citater?	2
<i>Kortere citater</i>	2
<i>Længere citater</i>	3
<i>Når man udelader ord og sætninger i et citat</i>	3
Hvordan laver man henvisninger?.....	4
1) <i>Parentes-metoden</i>	4
2) <i>Fodnote-metoden</i>	4
3) <i>Henvisninger til internetsider med forfatter</i>	5
4) <i>Henvisninger til internetsider uden forfatter</i>	5
5) <i>Henvisninger til film og serier</i>	6
Hvordan laver man en litteraturliste?	6
<i>Henvisning til bøger</i>	6
<i>Henvisning til tidsskriftsartikler</i>	7
<i>Henvisning til et kapitel eller tekst fra en tekstsamling</i>	7
<i>Henvisning til Internetdokumenter med forfatter eller tydeligt ophav</i>	7
<i>Henvisning til Internetdokumenter uden forfatter eller tydeligt ophav</i>	8
<i>Henvisning til avisartikler</i>	8
<i>Henvisning til film</i>	8
<i>Henvisning til love, bekendtgørelser og cirkulærer</i>	8

Formål

Hæftets formål er at vise, hvordan man opstiller skriftlige opgaver på en korrekt akademisk måde.

Layout

I opgaven bør følgende layout anvendes:

- En skrift i Times New Roman (eller lignende) på 11 eller 12 pkt.
- En linjeafstand på 1½ linje
- En linjelængde på ca. 16 cm
- I sidehovedet skal der stå navn, skole og klasse
- I sidefoden skal der være sidetal

Hvordan laver man citater?

Når man citerer noget fra en tekst, skal det altid sættes i citationstegn (altså i "...").

Citaterne skal ikke sættes i kursiv/skråskrift, medmindre det, der citeres, står i kursiv/skråskrift i teksten. Kursiv/skråskrift bruges nemlig til at fremhæve og understrege ord. Sætningen før et citat ender oftest med et kolon (altså :), da denne sætning skal lægge op til citatet.

Kortere citater

Ved kortere citater på max tre linjer indgår de direkte i din tekst.

Eksempel:

Det åndeliges rolle illustreres ved, at der i redningsbåden ligger en overlevelseshandbog med en række konkrete råd til, hvordan man holder sig i live på havet. Midt i al den rationelle information i manualen lyder det så: "Remember: the spirit, above all else, counts. If you have the will to live, you will" (Martel 2001, s. 223). Desværre er viljen til at leve ikke det eneste nødvendige, og Pi tvinges til at gå på kompromis.

Citatet flettes altså ind i den øvrige tekst. Læg mærke til, hvordan citatet her bliver fint introduceret. Læg også mærke til, at der først sættes punktum efter henvisningen (her i parentes) og altså ikke inde i citatet.

Længere citater

Citater på mere end tre linjer har deres egne afsnit (altså indsætter man en hel linjes mellemrum før og efter citatet), ellers bliver opgaven let uoverskuelig.

Eksempel:

I en artikel, der forholder sig kritisk til nutidens unge og det miljø og den kultur, de er omgivet af, bemærker journalisten følgende:

”Næsten 100 procent af de danske unge mener, at det vigtigste mål i livet er at have mulighed for at gøre, hvad man har lyst til. At skabe sig et liv på sine egne præmisser. Om man bliver rockstjerne eller gartner er mindre væsentligt. Godt nok anfører 11 procent af landets unge, at det vigtigste mål i tilværelsen er at blive kendt, men for hovedparten drejer det sig om at vælge selv. Og det kan de.” (Lavrsen 2005, s. 1)

Som Lavrsen her bemærker, fylder det med at blive kendt skræmmende meget for en hel del unge.

Her er der altså ”luft” omkring citatet på begge sider. Læg igen mærke til, hvordan citatet her bliver fint introduceret. Her sættes punktummet inden i citatet og ikke efter henvisningen (her i parentes).

Når man udelader ord og sætninger i et citat

Udelader man noget i et citat, sættes firkantede parenteser ind med tre prikker. Det ser sådan ud: [...]. Her skal du passe på med, at du ikke får klippet citatet helt i stykker, så det ikke giver meningen for læseren.

Eksempel:

”Hvert år dør 3.400 danskere for tidligt på grund af luftforurening. [...] Regeringen vil med pakken ’Ren luft til danskerne’ bekæmpe luftforureningen” (Miljøstyrelsen 2017, s. 1).

Her er ”Selvom luftforureningen er faldende, har luftforurening fortsat alvorlige konsekvenser for danskernes sundhed, og Danmark har problemer med at leve op til EU’s krav til luftkvalitet” klippet ud af citatet, der hvor der er indsat [...].

Hvordan laver man henvisninger?

Når man bruger citater/eksempler fra tekster, eller man har sin viden fra en bog, artikel, kilde eller noget helt andet, *skal* man vise dette i sin opgave med henvisninger. Laver man ikke en henvisning i disse tilfælde, kan det betragtes som snyd (plagiat).

OBS: Det er vigtigt at have for øje, at henvisningerne i ens opgaven henviser til ens litteraturliste. Derfor indeholder henvisningerne fx heller ikke titlen på den bog eller lignende, man henviser til. Disse oplysninger står i ens litteraturliste.

Man kan lave henvisninger på to måder. Brug altid samme metode hele vejen igennem opgaven.

1) Parentes-metoden

Her sættes parentes efter citatet eller det stykke, hvor ens viden kommer fra. Her skriver man forfatterens efternavn, årstallet på udgivelsen af teksten og sidetallet i parentes.

Eksempel:

”Når jeg tænker på Danmark, på danskerne og på det, vi i fællesskab har opnået, bliver jeg i udgangspunktet glad, optimistisk – og, ja, stolt” (Løkke 2014, s. 2).

I eksemplet henvises til en tale af Lars Løkke. Der henvises til forfatterens efternavn; der står 2014, fordi det er en tale fra 2014; og der står s. 2, fordi citatet stammer fra side 2. Henvisningen gør det muligt at finde hele kilden i litteraturlisten og indikerer præcist, hvor i kilden citatet stammer fra.

2) Fodnote-metoden

Her indsættes fodnoter efter citater eller de stykker, hvor ens viden stammer fra. Fodnoten sættes lige efter – i stedet for at indsætte en parentes – og fodnoten skal så indeholde den samme info, som nævnt ovenfor ved parentes.

Eksempel:

”Når jeg tænker på Danmark, på danskerne og på det, vi i fællesskab har opnået, bliver jeg i udgangspunktet glad, optimistisk – og, ja, stolt.”¹

Det lille 1-tal er fodnoten, og informationen indsættes nederst på siden som fodnote (se nederst på siden).

3) Henvisninger til internetsider med forfatter

Når du henviser til internetsider og internetartikler, gælder de samme regler, som beskrevet ovenfor så længe, der er anført en forfatter på siden eller artiklen. Det vil dog som regel ikke været muligt at skrive sidetal på; dette udelades altså.

Eksempel:

”Selvom økologiske fødevarer indeholder færre pesticider og flere mineraler, kan forskningen ikke bevise, at økologiske madvaner gør dig sundere” (Lange 2016).

Lange er her en henvisning til efternavnet på journalisten Sedsel Brøndum Lange, og 2016 er udgivelsesåret på artiklen.²

4) Henvisninger til internetsider uden forfatter

Man kan støde på sider og artikler på nettet, hvor man ikke umiddelbart kan finde ud af, hvem forfatteren bag er. I disse tilfælde skriver man i parentes/fodnoten sidens eller artiklens overskrift i ” ”. Det er altså ikke web-adressen, men selve overskriften på siden, man skal bruge.

Bruger du parentes-metoden, skal du forkorte disse titler, så de ikke fylder så meget i opgaven.

Eksempel:

”Man regner med, at ca. 11 mio. afrikanere ankom til Amerika mellem ca. 1500 og ca. 1870” (“Slaveri” 2017).

---

¹ Løkke 2014, s. 2.

² Hele artiklen kan findes her, hvis nogen skulle være nysgerrige: <https://videnskab.dk/miljo-naturvidenskab/forskningen-kan-ikke-bevise-okologi-er-sundt>

"Slaveri" henviser her til den fulde overskrift på artiklen, som er: "Slaveri - slavehandel og slaveriets afskaffelse".³

I litteraturlisten *skal* hele titlen bruges, og web-adressen *skal* også listes.

5) Henvisninger til film og serier

Ofte skal man også lave henvisninger til scener eller citater fra film og serier. Disse laves på næsten samme måde som ved bøger og artikler. Her skal du dog ikke bruge forfatterens efternavn men i stedet instruktørens efternavn. Man har selvfølgelig heller ikke sidetal, men man skal i stedet anføre minut- og sekundtal.

Eksempel:

"I have lost something. I'm not exactly sure what it is, but I know I didn't always feel this... sedated. But you know what? It's never too late to get it back" (Mendes 1999, 03:54-04:12).

Citatet her er fra filmen *American Beauty*. Mendes er efternavnet på instruktøren Sam Mendes, 1999 er udgivelsesåret og 03:54-04:12 betyder, at citatet begynder 3 minutter og 54 sekunder inde i filmen og varer indtil 4 minutter og 12 sekunder inde i filmen.

Hvordan laver man en litteraturliste?

Formålet med litteraturlister er at dokumentere brug af kilder og gøre andre i stand til at opspore kilderne. Litteraturlister ordnes efter forfatterens efternavn. Tegnsætning i listen kan diskuteres, men vær konsekvent.

Henvisning til bøger

Forfatter (år): *Titel: Undertitel*. Udgivelsessted: Forlag.

Titlen sættes i kursiv.

---

³ Artiklen findes her, hvis nogen skulle være nysgerrige:

[http://denstoredanske.dk/Geografi_og_historie/Afrika/Vestafrikas_historie/slaveri/slaveri_\(Slaveriets_afskaffelse](http://denstoredanske.dk/Geografi_og_historie/Afrika/Vestafrikas_historie/slaveri/slaveri_(Slaveriets_afskaffelse)

Eksempel:

Harder, Jonathan Bugge & Winther, Sigge Nielsen (2008): *Om politisk tæft: 14 historier om dansk og international politik*. København: Thomson Reuters.

Henvisning til tidsskriftsartikler

Artiklens forfatter (år): "Artiklens titel: undertitel". I: *Tidsskriftets titel*, vol., sidetal.

Artiklens titel står i citationstegn. Publikationens navn er kursiveret.

Eksempel:

Pedersen, Jesper Roest (2008): "Spiller strukturel magt en rolle for danske kommunernes miljøhensyn?: Erhvervsliv og politikere". I: *Politica*, vol.40, s. 6-24.

Henvisning til et kapitel eller tekst fra en tekstsamling

Bidragets forfatter (år): "Bidragets titel: undertitel." I: Antologiens redaktør (red.): *antologiens titel* (evt. udgave, sidetal). Udgivelsessted: Forlag.

Bidragets titel i citationstegn, hvis det er en artikel, novelle, et kapitel. Hvis det er uddrag fra en roman eller bog skal det stå i kursiv. Antologiens titel er understreget/kursiveret.

Eksempel:

McNay, Lois (2007): "Subjekt, psyke og handling". I: Søndergaard, Dorte Marie (red.): *Feministiske tænkere: En tekstsamling* (s.136-159). København.: Hans Reitzel.

Henvisning til Internetdokumenter med forfatter eller tydeligt ophav

Forfatter eller ophav (år/seneste opdatering): *Titel* (udgave). Besøgsdato: URL.

Titlen er kursiveret.

Eksempel:

Udenrigsministeriet (2008, 21. juli): *Den danske indsats i Afghanistan 2008-2012: Regeringens strategi for den samlede danske indsats i Afghanistan 2008-2012*. Besøgt d. 3. september 2018:

<http://www.netpublikationer.dk/um/8986/index.htm>.

Henvisning til Internetdokumenter uden forfatter eller tydeligt ophav

"Titel" (Årstal, hvis det findes). Besøgsdato: URL.

Titlen står i citationstegn.

Eksempel:

"Slaveri – slavehandel og slaveriets afskaffelse". Besøgt d. 3. september 2018:

[http://denstoredanske.dk/Geografi_og_historie/Afrika/Vestafrikas_historie/slaveri/slaveri_\(Slaveriets_afskaffelse\)](http://denstoredanske.dk/Geografi_og_historie/Afrika/Vestafrikas_historie/slaveri/slaveri_(Slaveriets_afskaffelse)).

Henvisning til avisartikler

Artiklens forfatter (årstal, dato): "Artiklens titel". *Værtspublikation* (udgivelsessted), sektion, sidetal.

Værtspublikationens titel skal stå i citationstegn.

Eksempel:

Rothenborg, Michael (2008, 16. august): "Portræt: Han vil gøre EU hypet og fedt". *Politiken*, 1. sektion, s. 4.

Henvisning til film

Instruktør (år): *Titel: Undertitel*. Udgivelsesland: Filmstudie.

Titlen sættes i kursiv.

Eksempel:

Mendes, Sam (1999): *American Beauty*. USA: DreamWorks Pictures.

Henvisning til love, bekendtgørelser og cirkulærer

Udgiveren (årstal): *Titel. Benævnelse. nr. af dato/udgivelsesår*. Udgivelsessted.

Lovens titel/benævnelse er understreget/kursiveret

Eksempel:

Undervisningsministeriet (2001): Bekendtgørelse om sygeplejerskeuddannelsen. BEK. nr. 232 af 30/3/2001. Kbh.